

Conclusies test luisterervaring

1. Geluidskwaliteit:

De geluidskwaliteit is optimaal als het origineel identiek aan bij de gebruiker arriveert. Dat kun je testen door te luisteren (heel belangrijk), maar ook door het origineel en de gestreamde versie in spiegelbeeld af te spelen: dan blijven alleen de verschillen tussen die twee versies hoorbaar. De duurdere abonnementen (TIDAL Hifi en Qobuz Flac) zijn identiek aan de bron: dan hoor je niets in deze test. Alleen blijft in een enkel geval het digitale watermerk dat door de platenmaatschappij aan de muziek is toegevoegd over. De 10-euro-abonnementen moeten allemaal een compromis maken om datagebruik te beperken, maar hoe dat compromis uitpakt verschilt nogal:

Eindoordeel geluidskwaliteit 10-euro-abonnementen:

Napster	2	(klinkt totaal anders dan het origineel)
Groove	3	(heeft extreem veel bijeffecten en haalt veel uit het origineel weg)
Apple	5	(klinkt klein, dun, en het hoog klinkt specifiek vermoeiend)
Google Play	6	(klinkt klein en dun i.p.v. groots en vol)
Qobuz	6	(klinkt klein en dun i.p.v. groots en vol)
Deezer	7	(klinkt vrij goed, maar heeft wel verkleuring in het hoog)
Spotify	7,5	(komt best dicht bij het origineel)
TIDAL	8	(komt heel dicht bij het origineel)

Eindoordeel geluidskwaliteit 20-euro-abonnementen:

Qobuz (flac)	10	(moeiteloos de hele dag luisteren, klinkt echt fijn, ook geschikt voor klassiek)
TIDAL Hifi	10	(moeiteloos de hele dag luisteren, klinkt echt fijn, ook geschikt voor klassiek)

2. Normalisatie:

Normalisatie is een vereiste om prettig naar streamingdiensten te kunnen luisteren. Omdat je allerlei muziek van verschillende artiesten door elkaar kunt luisteren (als een radiostation), moet de dienst compenseren voor de onderlinge volumeverschillen om te voorkomen dat de luisteraar telkens aan de volumeknop moet draaien. Spotify loopt voorop in de implementatie van normalisatie door het standaard aan te zetten, waardoor het de test wint. Spotify scoort geen 10 omdat het algemene niveau iets te hoog ligt, waardoor zachte muziek begrensd moet worden om vervolgens luid genoeg te kunnen klinken op Spotify. Apple doet dat beter: die normaliseren op een lager niveau, maar doordat ze het systeem niet standaard aan zetten gebruikt de gemiddelde consument het niet, en hoor je heel storende niveauverschillen als je bijvoorbeeld van je eigen playlist naar Apple's radiodienst schakelt (de radiodienst heeft wel standaard normalisatie aan staan). Napster normaliseert ook, maar doet dat op de foute manier: net als traditionele radiostations vlakken ze de muziek volkomen uit met een compressor, waarmee de bewegingen in volume die de muziek haar spanning moeten geven helemaal verloren gaan. Napster klinkt daarmee net zo slecht als een gemiddeld radiostation. De overige diensten normaliseren vooralsnog niet.

Eindoordeel normalisatie (voor alle abonnementen identiek):

Spotify	8	(goed, maar niveau aan hoge kant = minder geschikt voor klassiek)
Apple	5	(potentieel een 9, alle randvoorwaarden zijn aanwezig (op een kleine tekortkoming qua limiting na), maar het systeem is niet standaard ingeschakeld)
Napster	2	(wel normalisatie, maar fout geïmplementeerd en ten koste van de geluidskwaliteit)

TIDAL	N.v.t.	(implementatie in de nabije toekomst is toegezegd)
Deezer	N.v.t.	
Qobuz	N.v.t.	
Groove	N.v.t.	
Google Play	N.v.t.	

3. Eindoordeel algehele luisterervaring 10-euro-abonnementen

1. Spotify (er zijn verbeteringen mogelijk, maar in de basis doen ze veel dingen goed) **Cijfer: 8**
2. TIDAL 10-euro-versie (klinkt eigenlijk het mooist van alle diensten, maar normalisatie ontbreekt). **Cijfer: 7**
3. Deezer (redelijk goede klank, geen normalisatie) **Cijfer: 6**
4. Apple (matige klank en potentieel heel goede normalisatie, maar dat moet je zelf aan zetten) **Cijfer: 5**
5. Qobuz 10-euro-versie (redelijke klank, geen normalisatie) **Cijfer: 5**
6. Google Play (redelijke klank, geen normalisatie) **Cijfer: 5**
7. Groove (slechte klank, geen normalisatie) **Cijfer: 3**
8. Napster (slechte klank, zeer slecht klinkende normalisatie) **Cijfer: 2**